

Valkonauha

2/2024
JO 115 VUOTTA

PERHEKAHVILAT
perheiden
tukena s. 16

Naiset
LOTTATYÖSSÄ
s. 20

*Kohti valoisampaa
tulevaisuutta s. 18*

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Mitä sinulle tänään kuuluu?	4
Ajankohtaista valtakunnassa	8
Kirjaviisaat	10
Vierailuni evankelista Vuokko Nymanin luona	12
Makumuistoja	14
Käsillä tehden	15
Mannerheimin Lastensuojeluliiton perhekahvilat perheiden tukena	16
Kohti valoisampaa tulevaisuutta	18
Naiset lottatyössä kahdella vuosisadalla	20
Hengellinen kirjoitus	24
Muistokirjoitus	26
Mietelauseita elämästä	29
Liitto ja paikallisyhdistykset toimivat	30

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland r.y.

Liitto on vuonna 1905 perustettu kristillisyhteiskunnallinen naisjärjestö, joka toimii yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan hyväksi. Liitto on jäsenenä World Woman's Christian Temperance Unionissa. Valkonauha-lehti on ilmestynyt vuodesta 1909. Liitto ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia. Pankkiyhteys: Danske Bank IBAN:FI98 8000 1100 0623 23

Puheenjohtaja

Marjut Ropo-Lyytikäinen, palvelupäällikkö (eläk.)

Varapuheenjohtajat

Kaija Kähkönen

Tarja Vilmi

Pääsihteeri

Pappi, työnohjaaja (STOry) Inari Varimo

Toimistos sihteeri

Nina Hurtamo

Valkonauha 2/2024

Julkaisija: Suomen Valkonauhaliitto

Toimituksen osoite:

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki

puh. 09 1351 268

www.suomenvalkonauhaliitto.fi

Päätoimittaja: Marjut Ropo-Lyytikäinen

Toimitussihteeri: Inari Varimo

inari.varimo@suomenvalkonauhaliitto.fi

Toimituskunta: Marja Kariluoto, Päivi Kokkonen, Leena Kontula, Kaija Kähkönen, Anna-Mari Laine, Hannele Töyry

Taitto: Anne Tervahauta / Kuvitella

Lehti ilmestyy neljänä numerona

Tilaushinta 20 euroa vsk

Painopaikka: Eräsalon Kirjapaino Oy,
Tampere

ISSN-L 0355-7219, ISSN 0355-7219 (painettu)

ISSN 2242-0045 (verkkójulkaisu)

Kannen kuva: Luana Azevedo
/ Unsplash

Lasten oikeus turvalliseen kasvuun

TYLER NIX / UNSPLASH

Tämän lehden teema haastaa meitä tarkastelemaan perheaihetta eri näkökulmista. Artikkeleista koostuu mielenkiintoinen kuva perheiden parissa tehtävään työhön sekä nykyisin että historiallisessa kontekstissa. Perhekäsitys, ajatukset lasten kasvattamisesta ja yhteiskunnallinen tilanne on muuttunut paljon viimeisten vuosikymmenten aikana. Kaikissa muutoksissa ja haasteissa meidän aikuisten täytyy ottaa huomioon lasten paras ja heidän oikeutensa turvalliseen kasvuun.

Tätä kirjoittaessa olemme yhteiskunnallisesti surullisen ja järkyttävän asian äärellä: olemme juuri kuulleet Vantaan koulusurmasta, jossa osallisina olivat alakouluikäiset lapset. Uskon, että tämän myötä keskusteluun nousevat tulevana kuukausina esimerkiksi oikeus turvalliseen koulunkäyntiin, nollatoleranssi koulukiusaamiselle ja yhä nuorempien lasten mielenterveyden haasteet. Niistä aiheista jokainen on meidän aikuisten vastuulla.

Ehkäisevän päihdetyön järjestönä seuraamme tiiviisti myös keskustelua alkoholin myynnin laajentamisesta ja alkoholin kotiin kuljettamisen mahdollisuudesta. Mielestämme perheiden ja lasten näkökulma huomioon ottaen al-

INARI VARIMO
Pääsihteeri

koholin myyntiä ei tule laajentaa. Kuka turvaa niiden lasten turvallisuuden ja kasvurauhahan, joiden perheissä alkoholin saatavuuden helpottaminen lisää aikuisten humalahakuisista juomista?

Lehtemme äitienpäivänumeron myötä pääsemme kurkistamaan muun muassa kirkon perheneuvontatyön 80-vuotiseen taipaleeseen perheiden ja parisuhteiden tukena, lapsiperheköyhyyden kokemuksiin lasten näkökulmasta, Mannerheimin Lastensuojeluliiton perhekahvilatoimintaan vanhemmuuden tukena, nuorten syrjäytymisen ja yksinäisyyden poistamiseen Yhteisvastuukeräyksen avulla, lottatyötä tehneiden naisten osuuteen perheiden tukena sotien aikana ja niiden jälkeen ja evankelistta **Vuokko Nymanin** työhön suuren perheen ja vankiloissa olevien ihmisten parissa. Artikkelit kertovat hienoa tarinaa siitä, miten monin tavoin yhteiskunnassamme otetaan ja on otettu jo vuosikymmenten ajan perheet ja lapset huomioon. Siinä työssä myös Valkonauhaliitto haluaa olla vahvasti mukana nyt ja tulevaisuudessa!

Kirkon perheneuvonta – työtä rakkauden puolesta jo 80 vuotta

Kirkon perheneuvonta viettää tänä vuonna 80-vuotisjuhlavuotta. Palvelulle on jatkuvaa tarvetta, sen osoittavat kasvavat asiakasmäärät.

Perheneuvonnan asiakasmäärät kasvussa

Kirkon perheneuvonta on auttanut ja tukenut perheitä ammattitaitoisesti jo monen vuosikymmenen ajan. Toiminnasta on tullut erottamaton ja tärkeä osa suomalaista perhe- ja parisuhdetyötä. Vuonna 2023 perheneuvonnan asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta yli 560 asiakkaalla. Yhteensä asiakkaita oli lähes 18 000. Suurimpana tulossyynä perheneuvontaan olivat edellisvuosien tapaan vuorovaikutusongelmat. Toiseksi suurimpana syynä olivat erokysymykset.

Suomen Valkonauhaliitto tekee yhteistyötä asiakasohjauksen puitteissa perheasiain neuvottelukeskusten kautta. Valkonauhaliiton perhetyön asiakasmäärät ovat pienentyneet viime vuosien aikana. Kirkkohallituksen asiantuntija **Sari-Annika Pettinen** näkee kuitenkin Valkonauhaliitolla roolin osana perheiden palveluja. ”Valkonauhaliitto tekee osaltaan arvokasta työtä yksilöiden ja perheiden parissa sekä ryhmätoiminnan muodossa. Palvelunohjaus puolin ja toisin on erittäin tärkeää ja arvokasta. Tärkeintä on, ettei ihmistä jätetä yksin tuen tarpeen hetkellä. Eri toimijoita tarvitaan, ja myös tietoa erilaisista tarjolla olevista palveluista, jotta ihmiset

saisivat tarvitsemansa palvelun mahdollisimman helposti”, sanoo Pettinen.

Eniten kirkon perheneuvontaa käyttävät alle 40-vuotiaat

Vuonna 2023 perheneuvonnan asiakkaita 35 % oli 30–39-vuotiaita. Yli 69-vuotiaiden osuus oli kasvanut prosenttiyksiköllä, samoin miesten osuus. Perheasioiden sovittelun määrä kasvoi myös selkeästi. Perheasioiden sovittelussa annetaan apua ja tukea silloin, kun vanhemmat pohtivat eroa tai ovat jo eronneet. Perheasioiden sovittelun tarkoituksena on turvata lapsen asema ja auttaa vanhempia ratkaisemaan ristiriidat sovittelemalla. Myös Valkonauhaliitolla on lupa tarjota perheasioiden sovittelua asiakkaille.

”Usein ihmiset pohtivat pitkäänkin tilannettaan, ennen kuin varaavat ajan perheneuvontaan. Moni ajattelee, että muut ehkä tarvitsevat palvelua enemmän. Toivon, että kynnys ottaa yhteyttä perheneuvontaan olisi mahdollisimman matala. Moni keskus voi ottaa kaikki asiakkaiksi haluavat, ja perheneuvonnassa ohjataan myös muiden palveluiden ääreen”, perheneuvonnan asiantuntija Sari-Annika Pettinen pohtii.

Perheasiain neuvottelukeskukset tekevät yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Luontevia yhteistyökumppaneita ovat oman alueen hyvinvointia tukevat ja edistävät järjestötoimijat, kuten Valkonauhaliitto. Lisäksi yhteistyötä tehdään kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Seurakunnat ovat laajasti mukana perhekeskustoiminnassa, joka kokoaa alueen lapsi-, nuori- ja perhepalveluiden toimijat yhteen. Yhteistyöllä tavoitellaan mahdollisimman hyvää palvelupolkua, matalan kynnyksen tukea alueen asukkaille sekä haetaan synergiaetuja.

Perheneuvonnan asiakkaat erittäin tyytyväisiä ammattimaiseen palveluun

Perheneuvonnassa kerätään säännöllisesti valtakunnallista asiakaspalautetta. Vuonna 2023 palautteeseen vastasi 847 henkilöä. Asiakaspalautteeseen vastanneet oli-

vat tyytyväisiä siihen, että keskusteluissa puhuttiin it-

selle tärkeistä asioista sekä siihen, että tuli kuulluksi ja ymmärretyksi. Lisäksi asiakkaat olivat tyytyväisiä sekä yhteydenottoon että ajanvaraukseen. Vastauksista kävi ilmi myös se, että perheneuvonnan ammattilaisiin oltiin erittäin tyytyväisiä, samoin kun siihen, että kirkko tarjoaa palvelua maksuttomasti.

Palautteiden mukaan ensimmäinen käynti järjestyi suurimman osan mielestä riittävän nopeasti, vaikka esimerkiksi pääkaupunkiseudulla liikkuu sitkeänä huhu, että perheasiain neuvottelukeskusten palvelujen piiriin joutuu jonottamaan monta kuukautta. Sari-Annika Pettisen mukaan valtaosaan perheasiain neuvottelukeskuksista pääsevät kaikki asiakkaiksi haluavat, mutta isoissa kasvukeskuksissa tilanne voi olla toinen, eikä kaikkia voida ottaa asiakkaiksi. Yhteistyö muiden toimijoiden

kanssa on erittäin tärkeää ja järjestöjen palvelut omalta osaltaan voivat helpottaa ruuhkautunutta tilannetta. Olennaista ei ole se, kuka palvelun tarjoaa, vaan se, että ihminen saa itselleen tarvittavan avun ja tuen mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Kirkon perheneuvonta on laajentunut ja monipuolistunut 1940-luvulta tähän päivään

Perheneuvonta sai alkunsa vuonna 1944 Tampereelta, kun pastori **Matti Joensuu** laittoi ilmoituksen Aamulehteen ja kehotti eroa-aikeissa olevia pareja tulemaan keskustelemaan ennen mahdollista avioeroa.

Sodan jälkeinen aika nostatti ristiriitoja puolisoitten välille, ja avioerojen määrä nousi sotaa edeltäneestä ajasta kolminkertaiseksi. Pastori Joensuun ilmoituksesta alkanut toiminta laajeni vuosien aikana, ja siitä tuli osa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sielunhoitotyötä. Kirkon perheneuvonnalla on ollut merkittävä vaikutus myös yhteiskunnalliseen sosiaalityöhön, perheterapian kehittämiseen sekä perheasioiden sovitteluun.

Tällä hetkellä Kirkon perheasiain neuvottelukeskuksia on kaikkiaan 37 eri puolella maata, ja niissä työskentelee yli 180 koulutettua työntekijää. Perheneuvontaa tehdään suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, espanjaksi ja venäjäksi sekä tulkin välityksellä monella muullakin kielellä. Yli puolella keskuksista on sopimus hyvinvointialueen kanssa perheasioiden sovittelusta ja/tai perheneuvonnasta.

Perheneuvonnan perustehtävä on säilynyt samana koko 80 vuotisen historian ajan: tukea yksilöä, pareja ja perheitä hyviin suhteisiin. Parisuhde on aina ollut perheneuvonnan keskiössä. Tarvetta perheneuvonnalle on tänä päivänä yhä enemmän. ”Uskon, ettei tarve valitettavasti tule vähenemään tulevaisuudessakaan”, Pettinen pohtii työn tulevia näkymiä. ”Tulevien vuosien suurimmat haasteet liittyvät varmasti taloudellisiin resursseihin. Tiukkenevan talouden myötä erilaisia toimintoja joudutaan karsimaan. Perheneuvonta on kuitenkin kirkon työmuodoista se, jossa tarve ei vähene ja tulijoita on enemmän kuin pystytään vastaanottamaan. Uskon, että tähän halutaan panostaa myös tulevana vuosina”, summaa Kirkkohallituksen asiantuntija Sari-Annika Pettinen.

Lue lisää:

Suhde klinikalla -kirjaan ja podcasteihin on koottu ihmisten aitoja kysymyksiä rakkaudesta ja ihmissuhteiden kiemuroista. Kysymyksiin vastaavat kokeneet kirkon perheneuvojat. Vastauksissa avataan ihmisiä yleisimmin pohdituttavia ihmissuhdeaiheita ja ohjataan eteenpäin parisuhteen karikoissa.

Suomen Valkonauhaliitto onnittelee lämpimästi ajan hermolla olevaa 80-vuotiasta, ja lupaa olla yhteistyökumppanina myös tulevana vuosina!

KIRKON PERHENEUVONTA

- Perheneuvonnan tavoitteena on antaa asiakkaille oikea-aikaista, kestoaltaan riittävää ja laadukasta apua. Perheneuvojat etsivät yhdessä ihmisten kanssa toimivan arjen edellytyksiä.
- Kirkon perheneuvonta on asiakkaalle maksutonta, eikä vaadi seurakunnan jäsenyyttä.
- Kirkon perheneuvonta alkoi 19.11.1944 Tampereella.
- Nykyisin perheasiain neuvottelukeskuksia on yhteensä 37. Perheneuvonnassa työskentelee 180 työntekijää.
- Noin puolella keskuksista on sopimuksia kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.
- Vuosittain perheneuvonnan palveluja käyttää noin 18 000 asiakasta.
- Löydät Sinua lähimpänä olevan toimipisteen yhteystiedot täältä: <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/parisuhde-ja-perhe/perheneuvonta/perheasiain-neuvottelukeskusten-yhteystiedot/>

Kuule Jumala, oletko Sä siellä?
Mä en aina ole ihan varma,
kun ainakin mulle Sä olet niin hiljaa.

Vai oletko?

Oletko Sä hiljaa vai olenko mä kuuro?

Jos Sä Jumala olet olemassa

niin anna mulle korvat kuulla Sua.

Kirjasta: OLETKO SÄ SIELLÄ?
NUOREN RUKOUKSIA
LK-Kirjat, 1997

KUVAT PYYBABY

Valkonauhan Ajankohtaista valtakunnassa -palstalla annetaan puheenvuoro yhteiskunnassa päättävissä asemissa oleville ihmisille tai esitellään tällä hetkellä pinnalla olevia yhteiskunnallisia ilmiöitä tai hankkeita. Palstalla pyritään antamaan tilaa mahdollisimman monipuolisesti erilaisille ihmisille, mielipiteille, ilmiöille ja näkemyksille. Palstalla esiin tulevat mielipiteet ja näkökulmat ovat kirjoittajan omia.

Lapsiperheköyhyyden kasvattaminen on julma ja typerä valinta

Laura Meriluoto

Pienetkin lapset voivat kokea stressiä perheensä toimeentulosta. Perheen taloudelliset vaikeudet vaikuttavat lasten osallisuuteen, kuten harrastuksiin. Esimerkiksi junioriurheilun hinta on kallistunut merkittävästi 2000-luvulla. Osallisuuden heikentymisellä taas on vaikutuksensa lasten ja nuorten kaverisuhteisiin. Harrastamisen ja muun vapaa-ajan lisäksi köyhyys vaikuttaa myös lasten perustarpeisiin. ”Kotona on vähemmän ruokaa, tuntuu et on nälkä”, kuva-

si eräs Pelastakaa Lapset ry:n Lapsen ääni 2023 -kyselyyn osallistunut. Kun perheissä stressataan rahasta, myös ilmapiiri kotona kiristyy helpommin.

Tiedämme tutkimuksista, että jos vanhemmat ovat saaneet pitkään toimeentulotukea, on sillä vaikutuksia esimerkiksi lasten koulutustasoon, mielenterveysongelmiin ja toimeentulo-ongelmiin aikuisiässä. Huono-osaisuuden ylisukupolvisuus saa siis lisää virtaa monesti juuri köyhyydestä. Corona-aika kasasi lisää on-

gelmia samoihin perheisiin. On tärkeä muistuttaa siitäkin, että lapsiperheköyhyys koskee myös työssäkäyvien ihmisten perheitä. Monessa perheessä eletään sellaisessa tilanteessa, jossa tilipäivänä ei pakollisten laskujen, kuten asumiskulujen jälkeen, jää tarpeeksi rahaa päivittäisen elämiseen.

Pitkäaikainen köyhyys vaikuttaa lapsiin siis hyvin kokonaisvaltaisesti, ja se vaikuttaa myös pitkälle tulevaisuuteen. YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista valvova lapsen oikeuksien komitea on viime vuonna antamissaan suosituksissa kehottanut Suomea välttämään sellaisia sosiaaliturvan leikkauksia, jotka kohdistuvat köyhyysriskissä oleviin lapsiin.

Tätä kaikkea edellä mainittua todistaa myös tutkimukset meistä 1990-luvun syvän laman lapsista. Vuonna 1987 syntyneitä on tutkittu syntymästä asti. Tutkimukset osoittavat, että suurella osalla näistä, nyt jo keski-ikäisistä ihmisistä, menee hyvin. Kuitenkin ikäluokan sisällä on huolestuttavaa eriarvoistumista. Kaikki eivät ole pysyneet kelkassa mukana, ja tämä johtuu ennen kaikkea ongelmien kasaantumisesta ja periytymisestä.

Myös vuonna 1997 syntyneitä lapsia on tutkittu tiiviisti. Tässä ikäluokassa huolta aiheuttaa se, että vuonna 1997 syntyneet ovat käyttäneet vielä enemmän lastensuojelun ja mielenterveyden palveluita kuin kymmenen vuotta aiemmin syntyneet. Huomioitavaa on, että myös 1987 syntyneillä on paljon mielenterveysongelmia.

Moni 1990-luvun laman ja sen jälkimaininkien lapsista on nyt itse vanhempi ja tarvitsee pitkäaikaisten ongelmien takia tukea omaan perhe-elämäänsä. Työelämän epävarmuus ja yhteiskunnallisesti epävakaa aika ei myöskään ole helpoin kehikko olla vanhempi. Yksi vanhemman

tärkeimmistä tehtävistä kun on luoda lapsilleen toivoa hyvästä elämästä ja tulevaisuudesta.

Tästä kaikesta huolimatta **Petteri Orpon** (kok.) hallitus on tehnyt tietoisin valinnan kasvattaa lapsiperheköyhyyttä. Arviolta noin 17 000 lasta lisää nykyiseen verrattuna tippuu hallituksen politiikan seurauksena köyhyysrajan alle. Sosiaaliturva ja sen riittävyys ja toimivuus ovat merkittäviä tekijöitä lapsiperheköyhyyden vähentämisessä. Hallitus leikkaa esimerkiksi asumistukea, porrastaa työttömyysturvaa, poistaa työttömyysturvan suojaosan ja lapsikorotukset. Lisäksi hallitus tekee indeksijäädytyksiä, mikä tarkoittaa, että esimerkiksi työttömyys- ja asumistukien ja opintorahan vuotuiset korotukset jätetään tekemättä vuosina 2024–2027. Tästä seuraa se, että niiden ostovoima heikenee.

On vaikea ymmärtää, miksi hallitus tekee tietoisesti päätöksiä, joiden takia ihmisiä putoaa vain entistä enemmän toimeentulotuen piiriin. Leikkausten yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu, ja lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi on vähintään puutteellista.

Jos haluamme pitää huolta lasten kasvun kannalta oleellisesta perusturvallisuudesta, lapsiperheköyhyyttä ei tule kasvattaa. En voi hyväksyä sitä, että hallitus on nostanut kädet pystyyn ylisukupolvisen huono-osaisuuden edessä. Sen sijaan, että lähdemme romuttamaan sosiaaliturvaa, sitä pitää kehittää yksinkertaisemmaksi ja toimivammaksi. Itse istun parlamentaarisisessa ja yli vaalikausien jatkuvassa sosiaaliturvakomiteassa, jossa näitä kysymyksiä pohditaan. Toki hallituksen leikkaukset tuovat varjon senkin työn ylle.

Kirjoittaja on Vasemmistoliiton kansanedustaja

Onneksi lapsen kasvatatus

Tässä perhe-teemaisessa lehdessä Valkonauhan toimituskunta nostaa muutaman ajankohtaisen kasvatukseen, vanhemmuuteen ja lapsiin liittyvän kirjan esiin.

Raivarit kuuluvat hyvään kasvuun

Kuka kasvattaisi lapsesi? -kirja on psykologi Keijo Tahkokallion ja erityisopettaja Aulikki Uskin vuoropuhelua, jossa he kirjoittavat kirjeiden muodossa havainnoistaan koskien kasvatusta, koulua ja ympäröivää yhteiskuntaamme. Kahden eri sukupolven edustajan kirjeenvaihto tarjoilee mainion, ajatuksia herättävän lukukokemuksen.

Kirjoittajat pohtivat vuoropuhelussaan kasvatusta, vanhemmuutta ja elämänhallintaa yllättävän laajasti. Keijo Tahkokallio saattaa olla meille monelle lukijalle tuttu aiemmista kirjoistaan, joissa hän on käsitellyt muun muassa myönteistä ajattelua lasten kasvatuksessa. Aiemmissa kirjoissaan Tahkokallio on rohkaissut olemaan aikuinen lapselle. Tässä Uskin kanssa kirjoittamassaan kirjassa hän kertoo kasvatuskulttuurin muutoksesta vuosikymmenten kuluessa.

Aulikki Uski kuvaa kirjassa puolestaan nykykasvatuk-

Keijo Tahkokallio
ja Aulikki Uski
KUKA KASVATTAISI LAPSESI
Minerva 2024

sen todellisuutta. Hän pohtii esimerkiksi sitä, onko koulu parantunut uudistamalla sitä, ja tarkastelee ymmärrettävällä tavalla kodin ja koulun työnjakoa. Uskin kirjoittamat näkemykset aukaisevat lukijalle myös yhteiskunnassamme

käytävää inklusiokeskustelua.

Kirjan seitsemännessä kirjeessä *Miltä lapsia tulisi suojella*, Uski kommentoi kirjeenvaihdossa ”...moni vanhempi ei halua tuottaa pettymystä lapselleen eli pahoittaa hänen mieltään kieltämällä jotain mieluista tai vaatimalla häntä tekemään epämieluisia asioita”. Kirjeessä pohditaan sitä, kuinka paljon vanhemman tulisi ottaa vastaan lapsen kielteisiä tunnereaktioita ja kuinka paljon säilyttää niin sanottu hyvä meininki.

Kirjeenvaihto syvenee kirjan edetessä kielteisten tunteiden väärin tulkintaan. Se on nykyisin vallitseva käytäntö, Tahkokallio kertoo. Vanhempien ei kuitenkaan pitäisi pelätä kielteisiä tunteita, sillä raivareitakin tarvitaan lapsen hyvään kasvuun ja kehittymiseen. Myöhemminkin elämässä tulee tilanteita, jotka eivät ole mieluisia, joten näitä vaikeitakin tunnereaktioita on vain opittava käsittelemään.

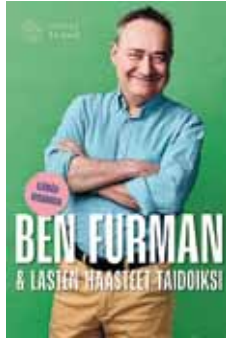
kestää 20 vuotta

Miten käännät lapsesi haasteet taidoksi

Ben Furman & lasten haasteet taidoiksi -kirja on oivaa luetavaa kaikille vanhemmille ja kasvattajille. Kirjan syyllistämätön, taitolähtöinen kasvatustapa antaa vanhemmille voimia saada lapset innostumaan uusien taitojen oppimisesta ja haasteiden voittamisesta. Kirjassa on useita tarinoita ja tapausselestuksia sekä käytännön vinkkejä ja paljon pitkään kokemukseen pohjautuvaa viisautta.

Furman osaa sanoittaa kasvatuksen kulmakiviä riittävän yksinkertaisesti. Esimerkiksi kirjan toisen luvun alkuun Furman on kirjoittanut: ”Lapsilla ei ole ongelmia. Heillä on vain taitoja, joita he eivät ole vielä oppineet.” Hän osaa antaa myös käytännöllisiä neuvoja vanhemmuuden haasteisiin. Esimerkiksi älä-sanan käytön sijasta Furman ohjeistaa vanhempia, että heidän tulee ohjata lasta käyttymään toivotulla tavalla.

Taitolähtöinen kasvatustapa tarjoaa erilaisia työkaluja, joita voi käyttää kasvattamisessa luovalla tavalla. Jokainen lapsihan on erilainen, niin kuin myös hänen vanhempansa. Vaikka kirjassa käsitellään hankaliksi koettuja kasvatamiseen liittyviä asioita ja moninaisia haasteita, niin voimme todeta, että harvoin on vastaan tullut toista kasvatukseen liittyvää teosta, jota olisi voinut lukea näin paljon hymyillen ja oivaltaen.

**BEN FURMAN & LASTEN
HAASTEET TAIDOIKSI**
Viisas elämä 2023

Juha Itkonen;
TEORIANI PERHEESTÄ
Gummerus 2023

Kiintymyssuhde on kehittyvä

Kolmantena kirjana nostamme **Juha Itkosen Teoriani perheestä** -kirjan. Tässä kirjassa oiva ja harjaantunut kirjoittaja kertoo kahdesta perheestään: omasta lapsuuden perheestään, jossa hän kasvoi, ja nykyisestä aikuisuuden kuusi-henkisestä perheestään ja arjestaan neljän lapsen isänä.

Itkosen kirjassa lukija pääsee kurkistamaan realistiseen perhearkeen, missä lapset kasvavat, koettelevat ja ilahduttavat. Myös vanhemmat kasvavat ja ilahtuvat keskellä elämän ihmeitä. Kirjasta on riemastuttavaa lukea, kuinka kiintymyssuhde vanhemman ja lapsen välillä kehittyy ja vahvistuu. Vanhemmuuden löytäminen ja siihen kasvamisen luonnollisuus kantaa läpi koko kirjan.

Itkosen kirja ei anna kahden muun esittelemämme kirjan ta-

voin varsinaisia kasvatustapaohjeita, mutta se tarjoaa lämpimän ja aidon samaistumispinnan perhe-elämään 1970-luvulta nykypäivään. Kirja on täynnä sydämellistä ja tapahtumarikasta lapsiperhe-elämää.

HANNELE TÖYRY
Lehden toimituskunnan jäsen

ANNA-MARI LAINE

Vierailuni evankelista Vuokko Nymanin luona

Vierailulla Vuokon kodissa

Istumme olohuoneessa Vuokon kauniissa kodissa Parolassa. Hänellä on yllään tyylikäs perinteinen romaninainen asu. Hän hymyilee lempeästi ja ystävällisesti. Mutta eihän elämä ole aina ollut helppoa. Monenlaista sairauttakin on ollut. Hänellä on monia sydänsairauksia. Koronaan hän sairastui niin pahasti, että tilanne oli jo kriittinen. Nyt kaksi vuotta hän on kärsinyt kovista vyöruusun jälkeisistä hermosäryistä. Hän on kuitenkin erittäin kiitollinen hyvästä hoidosta ja ystävällisestä kohTELUSTA, jota on saanut lukuisten sairaalassa olojensa aikana.

Suuri muutos ja syvä kiitollisuus – Vuokko kertoo elämästään

Tänä päivänä olen niin kiitollinen monista asioista elämässäni, Vuokko kertoo. Suuri ilonaiheeni on, että kolme lastani ja lastenlapseni ovat pärjänneet elämäänsä hyvin. He tuovat monenlaisia iloa ja rakkautta elämään.

Vuokko Nyman on toiminut monivaiheisen elämänsä aikana vankiloissa, kasvatanut ja elättänyt ison perheen ja julistanut evankeliumia kaiken ikäisille.

Joskus kauan sitten elämäni pimeimpinä hetkinä köyhyyden ja monien ahdistusten keskellä mietin usein, että tätäkö se mustalaisnaisen elämä on ja tulee olemaan – liinojen kauppaamista ja kulkemista kaikkien nöyryytysten keskellä.

Mutta eräänä päivänä sain kuulla ilosanoman romanimieheltä, jonka elämän Jeesus oli muuttanut. Hän kertoi, että Jeesus rakastaa meitä romaaneitakin. Suurin ilo elämänsäni minulla olikin sinä päivänä, kun sain antaa elämäni Jeesukselle. Jeesukselle, joka sovitti syntini Golgatalla, ja minä sain tulla Hänen lapseseen.

Minulle tuli heti valtava halu levittää tätä ilosanomaa muillekin. Lapset ovat minulle rakkaita ja halusin kertoa heille rakastavasta Jeesuksesta. Niinpä sain olla mukana pitämässä romanilasten kesäleirejä. Talvisin pidin Tyynten kanssa pyhäkoulua. Kerran lapsia oli 40 ja puolet heistä oli romaneja. Naisten Päiviä sain olla pitämässä ympäri Suomea ja Ruotsissakin. Moniin romanien kokouksiin minut myös kutsuttiin puhujaksi. Ovet avautuivat myös Venäjälle ja Valko-Venäjälle ja sain olla siellä mukana kertomassa Jeesuksen rakkaudesta.

Rakas hengellinen työ vankiloissa

Vuokko jatkaa elämänsä tarinaa kertomalla, että eräänä

Vuokko Nyman presidentti Tarja Halosen kanssa Säätytalolla vuonna 2003, kun Nymanille luovutettiin valtiollinen kunniamerkki tunnustuksena ansiokkaasta kasvatustyöstä.

päivänä Herra puhui minulle.” Minä lähetän sinut sitomaan särjettyjä sydämiä, siksi minä olen sinut verelläni omaksi ostanut.” Mietin kovasti, että keitähän nämä särjetty sydämet mahtavat olla. Sitten ovet alkoivat avautua vankiloihin: Hämeenlinnan naisvankilaan, Konnunsuolle, Turun Kakolaan ja Sukevan vankilaan. Vuonna 1970 minulle myönnettiin vankilälähetin lupa, ja se käsitti Suomen kaikki vankilat. Työni vankiloissa kesti 30 vuotta. Sain kertoa omista taisteluistani ja Jumalan avusta ja hoitaa särjettyjä sydämiä Jumalan antamalla rakkaudella. Olin aina niin iloinen, kun sain siunata jonkun taivastielle.

Suuri yllätys

Todella suuri yllätys minulle oli, Nyman jatkaa kertomustaan, kun eräs maatalon isäntä halusi ehdottaa, että minun pitäisi saada näkyvä tunnustus suuresta arvostuksesta elämäntyötäni kohtaan. Hän oli seurannut elämäni lähellä suuren perheen keskellä jo

vuosikymmenten ajan. Hän tiesi senkin, että olin uskoon tultuani lähtenyt palkkatöihin, elättänyt perheeni ahkerana työntekijänä esimerkiksi pyykinpesijänä, monissa muissa raskaissa töissä ja teollisuuden palveluksessa siihen asti, kunnes pääsin sairauseläkkeelle.

Vuonna 2003 äitienpäivänä 11. toukokuuta minulle, romanäidille, luovutettiin Helsingin Säätytalolla Suomen Valkoisen Ritarikunnan 1. luokan mitali kultaristein tunnustuksena ansiokkaasta kasvatustyöstäni. Tilaisuus oli juhlallinen mutta myös lämmin. Presidentti **Tarja Halonen** arvostaa romanikulttuuria. Sukulaiseni tiesi kertoa, että Presidentti Halonen toimi sosiaali- ja terveysministeriön alaisen valtakunnallisen *Romaniasiain neuvottelukunnan* puheenjohtajana vuosina 1993–1995. Näin kauniisti hän on kirjoittanut Romaniasiain neuvottelukunnan 50-vuotisjuhlajulkaisussa: ”Olen iloinen ja kiitollinen, että sain osallistua Romaniasiain neuvottelukunnan työhön. Se avasi minulle mahdollisuuden tutus-

tua syvemmin romanien tilanteeseen, ongelmiin ja saavutuksiin.”

Haluan siunata

Vuokko Nyman painottaa, että eihän romanien elämä ole aina ollut helppoa, ei ennen eikä aina nykyäänkään. Kun joskus etsin asuntoa tai työpaikkaa, oli niitä vaikea saada. Eräässä työpaikassa työhönotajan täytyi kysyä ensin kailta työntekijöiltä, haluavat-

ko he minut, romanin, työtoverikseen. Olen kiitollinen kaikista lähimmäisistä, jotka ovat auttaneet minua pitkän elämäni aikana. Mutta haluan siunata myös kaikkia heitä, jotka elämäni aikana ovat haavoittaneet minua. Moni asia on muuttunut parempaan suuntaan yhteiskunnassamme. Nykyisin nuorilla romaneilla on paljon enemmän mahdollisuuksia kuin meillä oli ennen. Monet opiskelevat ja elämän laatu paranee.

Jumala on luonut niin valkolaiset kuin romanitkin. Kunnioittakaamme Jumalan luomistyötä. Me tarvitsemme toinen toistamme. Nythän minulla on paljon ystäviä, niin valkolaisia kuin romaneja, jotka ovat rinnallani niin hyvinä kuin pahoinakin päivinä.

*Vuokko Nymanin
haastattelija on
Hämeenlinnan
Valkonauhan sihteeri*

Maku- muistoja

Kivikylässä asuvan maalaistytön makumuistoja

Olen kivikylässä perunoita kasvattava, järven rannalta kotoisin oleva maalaistyttö. Nykyisin kotiovesta sisään astuessani minua tervehtii oven päältä lehmätaulu. Se on kuin maisema kotirantaan soutuessani.

Muistuu siinä mieleeni lypsy aika ja lämmin, makea, juuri lypetty maito. Äiti muisti lypsällä tuon mieltymykseni. Hän toi keittiöön tätä herkkua kermanekkaa isommassa lasikannussa, jonka kahva oli kullikas ja kupeet röpelöiset. Maku herauttaa tätä ajatellessani kielelleni, vieläkin.

Myös toinen makumuistoni herauttaa veden kielelleni.

Kuumaa päivää piristi kupillinen vahvaa kahvia paikallisen kirjaston pihassa. Naiset värikkäissä asuissaan ottivat pienestä säkistä tuoreita papuja. Pavut paahdettiin avotulella odottavassa rännärissä ja jauhettiin käsimyllyssä sillä aikaa, kun vesi kiehahti. Näppärä työnäytös, jonka tuoksu leviää meidän odottavien neniin.

Ja se Maku. Maailman parasta kahvia.

*Makumuistonsa jakoi
LEENA KONTULA
Liittohallituksen jäsen*

Ilahduta äitienpäivänä!

Ohessa pieni lahjavinkki, jolla voit ilahduttaa äitienpäivänä! Tee tämä pieni lahja äidillesi, tyttärellesi, isoäidillesi, kummillesi tai jollekulle muulle, jota haluat muistaa ja ilahduttaa äitienpäivänä tai muuten vain kevään kunniaksi.

Nämä pienet, virkatut kertakäyttöisten vanulappujen korvikkeet toimivat erinomaisesti kasvojen puhdistuksessa, meikin poistossa tai muussa ihonhoidossa – mutta näitä ei tarvitse heittää pois yhden käyttökerran jälkeen! Ohessa olevaa pusia voit käyttää joko lappujen säilytuspussukana tai pesupussukana. Jos teet pussukoita useamman, osassa voi olla puhkaita lappuja ja osaan voit suoraan laittaa

käytetyt pesua odottamaan. Virkkaat yhden lapun muutamassa hetkessä, ja saat niistä ihanan pienen luontoystävällisen ja rahaa säästävän muistamisen läheisesi.

Virkattuihin lappuihin ja pussukoihin löydät ohjeen esimerkiksi yhteistyökumppanimme Marttojen sivuilta <https://www.martat.fi/blogit/virkatut-pesulaput-ja-pussi-novita-cotton-soft-langasta/>.

Tämän vinkin myötä toivotamme sinulle lämmintä ja ihanaa äitienpäivää!

*Valkonauhaan kuvatut lappuset
ja pussukan virkkasi
PIRJO VAPAAKALLIO*

INARIVARIMO

Mannerheimin Lastensuojeluliiton *perhekahvilat* perheiden tukena

MLL:n perhekahvilat

Mannerheimin Lastensuojeluliitolla (MLL) on monenlaista toimintaa ja tukea perheille. Suomen Valkonauhaliitto toimii MLL:n järjestökumppanina esimerkiksi asiakkaiden ohjauksen muodossa.

Yksi MLL:n lähes koko Suomen kattava toiminta on lapsiperheille suunnatut perhekahvilat, jossa vanhempi ja lapsi käyvät yhdessä. Mannerheimin Lastensuojeluliiton ylläpitämät perhekahvilat ovat perheiden kohtaamispaikkoja, joissa vanhempi tutustuu muihin vanhempiin ja lapsi saa leikkiseuraa. MLL on järjestänyt suosittuja perhekahviloita Suomessa jo yli 35 vuoden ajan, vuodesta 1987 lähtien.

Saimme MLL:n viestinnän asiantuntijalta **Eila-Mari Väätäiseltä** katsauksen viime vuonna perhekahviloiden kävijöille tehtyyn kyselyyn. Sen mukaan perhekahviloissa kävijöiden mielen hyvinvointia lisäävät etenkin sosiaaliset kohtaamiset, vertaistuki sekä perhekahvilakäyntien arkeen tuoma rytmi. Ohessa tarkempi katsaus kyselyn tuloksiin.

Perhekahvila lisää hyvinvointia ja luo yhteisöllisyyttä

Perhekahvilassa käynti vahvistaa arjesa jaksamista ja parantaa mielialaa, selviää syksyllä 2023 toteutetusta kävijäky-

selystä. MLL:n vapaaehtoiset ja työntekijät pyörittävät ympäri Suomea 480 maksuboutta perhekahvilaa, jotka kokoontuvat yleensä viikoittain.

Perhekahviloissa panostetaan turvalliseen ja avoimeen ilmapiiriin, jossa jokainen tuntee olonsa tervetulleeksi. 64 % kävijöistä on saanut perhekahvilasta uusia tuttavuuksia tai ystäviä, puolet vastaajista taas kokee perhekahvilan auttaneen kotiutumisessa asuinalueelle tai lähiympäristöön.

Perhekahvilasta saa vertaistukea ja lapset viihtyvät

Valtaosa perhekahviloiden kävijöistä on alle 3-vuotiaiden lasten vanhempia, joten perhekahvilassa pääsee usein keskustelemaan muiden samassa tilanteessa olevien vanhempien kanssa. Keskustelut keventävät oloa (73 % vastaajista), antavat oppia vanhemmuuteen (56 %) ja auttavat ymmärtämään omaa lasta paremmin (54 %). ”On kiva saada vertaistukea ja erilaisia näkökulmia. Lapset saavat leikkiseuraa ja itsekin pääsee näkemään muita aikuisia”, sanoo yksi vastaajista.

Lähes kaikki (97 %) kyselyyn vastanneet perhekahviloiden kävijät kokevat, että heidän lapsensa viihtyy perhekahvilassa. 88 % vastaajista uskoo, että lapsi on perhekahvilassa oppinut olemaan muiden

lasten ja aikuisten kanssa. Kävijät toivovat toiminnalta etenkin vapaamuotoista yhdessäoloa sekä lapsille suunnattua ohjelmaa, kuten askartelua tai musiikkihetkiä.

Vapaaehtoiset mahdollistavat perhekahvilat

Perhekahviloita ohjaavat pääsääntöisesti MLL:n vapaaehtoiset. Tässä toiminnassa heitä motivoi etenkin vapaaehtoisuuden tuoma ilo ja hyvä mieli, tunne työn merkityksellisyydestä sekä halu vaikuttaa asuinpaikan lasten ja perheiden hyvinvointiin. ”On kiva tarjota alueen lapsiperheille mahdollisuus matalan kynnyksen kohtaamispaikkaan. Kävijöiden kiitokset lämmittävät.”

Monella paikkakunnalla perhekahviloiden vetäjiksi kaivataan lisää vapaaehtoisia, ja uusiinkin perhekahviloihin riittäisi tulijoita. Etenkin iltapäivisin tai iltaisin järjestettävät perhekahvilat kasvattavat suosiotaan. Vapaaehtoiset saavat koulutuksen ja tukea tehtäväänsä. Jos sinulla on intoa ja kiinnostusta toimia perhekahvilan vapaaehtoisena vetäjänä, ota yhteyttä osoitteessa <https://www.mll.fi/tue-tyotamme/tule-vapaaehtoiseksi/perhekahvilan-ohjaaja/>.

Tämän katsauksen tiedot perustuvat syksyllä 2023 toteutettuihin kyselyihin perhekahviloiden kävijöille sekä vapaaehtoisille. Verkossa toteutettuun kävijäkyselyyn vastasi 339 kävijää ja 142 vapaaehtoista.

Kohti valoisampaa tulevaisuutta

MARKKU PIHLAJA

Yhteisvastuukeräys auttaa yksinäisiä nuoria

Tänä vuonna Yhteisvastuukeräyksen avulla autetaan nuoria Suomessa ja maailmalla. Apu kohdistetaan niille nuorille, jotka kokevat syvää yksinäisyyttä, ovat syrjäytymisvaarassa tai joilla on riski menettää elämönhallintansa tai mahdollisuutensa hyvään elämään Suomessa ja maailmalla. Yksinäisyys on ahdistava, yksilöllinen kokemus ulkopuolisuudesta ja erillisyydestä, ja siitä kärsii joka kuudes nuori.

Avun vievät kotimaassa perille HelsinkiMissio ja Suomen evankelis-luterilaisen

kirkon seurakunnat, ja maailmalla Kirkon Ulkomaanapu. Tänä vuonna 20 prosenttia Yhteisvastuukeräyksen tuotosta ohjataan HelsinkiMission kautta yksinäisten tukemiseen: sillä autetaan yksinäisiä nuoria tarjoamalla kriisi- ja keskusteluapua ympäri Suomen.

Nuorten yksinäisyys on yllättävän yleistä

Joskus voi näyttää siltä, että lapsella tai nuorella on kavereita, mutta tosiasiaa hän on yksin. Tämä on 16-vuotiaan Lauri Pajukankaan kokemus.

– Nuorempana minulla oli kyllä kaveriporukka, mutta sen sisällä minua kiusattiin ja poissuljettiin, hän kertoo.

Laurin rooli oli luokan poikien keskuudessa ”se herkkis”. Hänestä vitsailtiin eikä ikäviä sanoja säästely. Kun hän toisinaan alkoi itkeä, toiset ilkkuivat: ”Menikö tunteisiin?”

– Se oli kaikista inhottavinta. Tuntui, että poikien kesken tunteita ei saanut kokea eikä näyttää.

Lauri ei ole kokemuksensa kanssa yksin. Yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoista noin 14 prosenttia kokee yksinäisyyttä ja joka neljännellä

nuorella ei ole yhtään läheistä ystävää tai porukkaa, johon kokisi kuuluvansa. Tilanne pahentui koronapandemian aikana eikä ole palautunut sitä edeltävälle tasolle.

Pitkään jatkuva yksinäisyys on stressitila, jolla on vakavia vaikutuksia hyvinvointiin ja terveydentilaan, opiskelumotivaatioon ja opintojen keskeyttämisriskiin. Kaksi kolmesta nuoresta arvioi mielenterveysongelman liittyvän omaan yksinäisyyteen, kolme neljästä väsymyksen ja noin puolet kokee ärtymyksen ja välinpitämättömyyden olevan yhteydessä yksinäisyyteen.

Yksinäisyyttä kokevista nuorista kolmannes ei tapaa ikätovereitaan koulun ulkopuolella viikoittain, edes verkossa.

Tilanne on vakava.

Apua nuorten yksinäisyyteen

Lauri Pajukangas toivoo, että yhä useampi saisi yksinäisyytensä apua. Tämänvuotisen Yhteisvastuukeräyksen tuotosta viidesosa ohjataan HelsinkiMission kautta yksinäisyyttä kokevien nuorten tukemiseen.

– Yksinäisyyttä ei pitäisi joutua salailemaan, vaan siitä tulisi voida puhua opettajille ja vanhemmille. Heidän avulleen tilannetta voidaan usein ratkaista, Lauri toteaa.

Aina puhuminen lähipiirille ei kuitenkaan ole mahdollista. HelsinkiMission kautta

12–29-vuotias nuori voi hakea vapaaehtoista kaveriksi, jonka kanssa voi puhua luottamuksellisesti – tai ihan vain tehdä jotakin kivaa.

Lisäksi järjestö ylläpitää Nuorten kriisipistettä, jossa pääsee keskustelemaan ammattiauttajan kanssa maksutta, ilman pitkiä odotusaikoja, lähetettä tai diagnoosia. Yksinäisyyteen voi hakea apua, ja työntekijät on koulutettu siihen liittyvien kysymysten kohtaamiseen. Nuorten kriisipiste toimii fyysisesti Helsingissä mutta auttaa myös etänä 12–29-vuotiaita ympäri Suomen.

Hyväksyviä yhteisöjä tarvitaan

Yksinäisyyttä vähentää myös HelsinkiMission *School to Belong* -ohjelma, joka toimii tällä hetkellä yli sadassa oppilaitoksessa ympäri Suomea. Kaksikielinen ohjelma auttaa kouluyhteisöä tunnistamaan ja lievittämään nuorten kokemaa yksinäisyyttä, ja tarjoaa työkaluja yhteisöllisyyden lisäämiseen. Niissä kouluissa, joissa ohjelma toimii, nuoret kokevat voivansa vaikuttaa omaan yksinäisyyden tunteeseensa entistä paremmin.

Lauri Pajukankaan kohdalla yksinäisyys helpotti, kun vanhemmat neuvoivat jättämään kurjan kaveriporukan. Lauri on luonteeltaan

puheliias ja sosiaalinen, joten hän uskalsi tarttua tuumasta toimeen.

– Yhtenä päivänä en vain mennyt välitunnilla poikien joukkoon, vaan rohkaistuin ja etsin kavereita tytöistä, hän kertoo.

Se tuntui paremmalta.

Sittemmin Laurille tärkeintä on ollut löytää omantuntuista yhteisöjä. Viime syksynä hän pääsi ilmaisutaidon lukioon Kallioon. Koulu on mukana *School to Belong* -ohjelmassa.

– Siellä ilmapiiri on ystävällinen ja hyväksyvä. Voin olla oma itseni eikä kukaan nälvi siitä. Se on tuntunut uskomattomalta, Lauri sanoo. ●

HelsinkiMission on po liittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton sosiaalialan järjestö. Se on perustettu vuonna 1883. Sen tehtävänä on vähentää yksinäisyyttä ja lisätä hyvinvointia. Järjestö toimii lähes sadan ammattilaisen ja tuhannen vapaaehtoisen voimin. He kohtaavat, tukevat ja auttavat vuosittain kymmeniä tuhansia ihmisiä. Järjestö kutsuu kaikki tekoihin yksinäisyyttä vastaan: tavoitteena on, että kukaan ei jää yksin.

MIIA-SUSANNA KOSKI ja ELINA TARVAINEN

Naiset lottatyössä

kahdella vuosisadalla

KUVA: LOTTAMUSEO

Lotta Svärd -järjestön äidit – oikeudenmukaiset rauhanrakentajat ja vastuunkantajat

Lotta Svärd -järjestö oli naisten vapaaehtoinen, aseeton maanpuolustusjärjestö, joka toimi vuosina 1921–1944. Lottajärjestön maanpuolustustyö oli monialaista

huolto- ja avustustyötä. Jäseniä järjestössä oli enimmillään noin 240 000, joista pikulottia lähes 50 000.

Lottajärjestön arvot kiteytyivät uskonnon, kodin ja isänmaan ympärille. Järjestössä tärkeäksi koettiin myös aikaisempien sukupolvien työn arvostaminen ja kunnioittaminen. Järjestön toimintaa oh-

jasi ajatus siitä, että yksilö saa merkityksen vasta, kun hän on osa suurempaa kokonaisuutta.

Lottajärjestössä äidit nähtiin myös kansakunnan eheyttäjinä

Ajan hengen mukaisesti Lotta Svärd -järjestössä äitiys nähtiin perhepiiriä laajemmassa kontekstissa. Nainen äitinä miellettiin kansakunnan rakentajana ja eheyttäjänä. Vuonna 1929 Lotta Svärd -lehden äitienpäivätervehdyksessään **Elli Hällström** kirjoittaa, että kaikkien lottajärjestön jäsenten tulee ottaa omakseen ne äideille kohdistuvat velvollisuudet, joita kansakuntamme tarvitsee kasvaakseen yksimieliseksi, ehjäksi ja onnelliseksi.

Hyvänä ohjenuorana Hällström pitää kirjoituksessaan *Lotta Svärdin Kultaisia sanoja*, joihin lottajärjestön toimintaa ohjaava arvomaailma kiteytettiin 1920-luvulla 12 elämänohjeeksi. Hällströmin mukaan *Kultaisen sanojen* neuvoja ja ohjeita noudattamalla jokainen lotta voi kasvattaa siveellistä tarmoaan sekä kasvaa ja kehittyä oikeudenmukaiseksi rauhanrakentajaksi.

Äitiyden merkitykseen yhteiskunnallisessa viitekehyksessä ottaa kantaa myös anonyymi kirjoittaja Lotta Svärd -lehdessä vuonna 1934. Hän tuo esille kirjoituksessaan niitä ominaisuuksia, joita kansakunnan eheyttäjät, äidit, työssään erityisesti tarvitsivat. Hänen mukaansa juuri äitien sydämessä palaa se rakkauden pyhä tuli, joka voi hillitä ja sammuttaa raakalaisuuden, vihan, kateuden ja koston sekä rakentaa pirstoutuneesta kansasta jälleen onnellisen Suomen. Kirjoituksessa korostetaan naisten valistus- ja kasvatustyön suurta merkitystä Suomen tulevaisuuden kannalta.

Koti ja perhe olivat lotille tärkeitä arvoja. Koti oli yhteiskunnan sydän ja perheen äidin tehtävä oli kasvattaa uudet sukupolvet isänmaallisiksi, vastuullisiksi kansalaisiksi. Lotat näkivät tämän kasvatustehtävän ulottuvan kodin lisäksi koko yhteiskuntaan.

Auttamisen halu periytyi äideiltä tyttärille

Monissa perheissä lottajärjestön arvomaailma välittyi äidiltä tyttärille. Tytöt kulkivat usein äitiensä ja vanhempien sisarustensa mukana lottakokouksissa jo 1920-luvulla. Perheen tyttaret myös auttoivat lottia erilaisten tapahtumien järjestämisessä.

Lotta Svärd -järjestön pitkäaikainen puheenjohtaja **Fanni Luukkonen** oli siviiliammattiltaan opettaja. Tämän vuoksi lapsi- ja nuorisotyö oli hänelle sydämen asia. Luukkonen ehdotti vuonna 1931, että lottajärjestö ottaisi kokeilumielessä ohjelmaansa nuorisotyön. Ehdotuksen pohjalta suositeltiin paikallisosastoille tyttökerhojen tai tyttöosastojen perustamista. Lottajärjestön tyttötyö laajeni nopeasti, ja vuonna 1935 tyttöosastoja oli jo 512.

Lottajärjestön tyttöosastoon saattoi liittyä jokainen kahdeksan vuotta täytännyt tyttö, jolla oli huoltajan lupa. Jäseneksi pääsyyllä ei asetettu muita ehtoja, esimerkiksi vanhempien kuulumista suojeluskunta- tai lottajärjestöön. Tyttötyön tarkoituksena oli välittää lottajärjestön keskeistä arvomaailmaa nuorison keskuuteen ja näin kasvattaa uutta jäsenistöä järjestölle. Täytettyään 17 vuotta pikkulotalla oli mahdollisuus anoa Lottajärjestön jäsenyyttä. 1930-luvun lopulla pääosa järjestön jäsenistä tulikin juuri tyttöosastoista.

Lottatyöillä ja sotilaspojilla oli myös oma hyvin merkittävä rooli kansakunnan eheyttäjänä 1930-luvulla. Monet pitivät Lotta Svärdiä ja suojeluskuntia niin selkeästi kansalaissodan voittaneen osapuolen järjestöinä, etteivät he voineet koskaan osallistua niiden toimintaan. Sen sijaan lottatyttöihin tai sotilaspoikiin saattoivat jo liittyä myös vasemmisto- ja työläistäustaiset nuoret. Lottatyttöistä ja sotilaspojista tuli todella eri kansanosat yhdistäviä järjestöjä viimeistään toisen maailmansodan aikana. Nuorisojärjestöjen päämääränä oli omalta osaltaan ollut alusta saakka jakaantuneen kansan yhdistäminen.

Perheiden tukena sodan varjossa

Lotta Svärd -järjestön arvomaailmaan tukeutuen etenkin kotirintamalla työkennelleiden lottien toiminnan keskiöön nousi sota-aikana monialainen yhteiskunnallinen huoltotyö. Kotirintaman lotat tukivat perheitä arjessa, huolehtivat heikompiosaisista, auttoivat kotinsa tai lä-

himmäisensä menettäneitä ja suorittivat maanpuolustuksellisia tukitoimia.

Talvisodan jälkeen kävi selväksi, että lottajärjestön huoltotyön määrä oli kasvanut niin suureksi, että se piti organisoida uudelleen. Huoltotyön tehostamiseksi keräys- ja kansliajaosto jaettiin keräys- ja huoltojaostoon sekä toimisto- ja viestijaostoon.

Keräys- ja huoltojaostossa työ oli laaja-alaista. Huoltojaoston päällikkö **Helmi Arneberg-Pentti** määritteli vuonna 1941 Lotta Svärd -lehdessä No 13 huoltojaoston toiminnan piiriin kuuluviksi muun muassa vähävaraiset kaatuneiden perheet, suurten väestönsiirtojen johdosta kodittomiksi joutuneet, työkykynsä menettäneiden sotainvalidien perheet, pommitusten takia kotinsa menettäneet sekä rajaseudun asukkaat.

Huoltotyön keskittämistä ja yhdenmuokaistamista varten perustettiin valtioneuvoston aloitteesta elokuussa 1941 *Suomen huolto – Finlands Folkhjälp*, johon kuului 22 jäsenjärjestöä. Suomen huollon yhteistyöverkostossa Lotta Svärd -järjestön

Lotat toimivat perheiden tukena kotirintamalla.

huoltotyön keskiöön nousi sotainvalidien ja kaatuneiden omaisten huolto.

Sotainvalidien, sotaorpojen ja kaatuneiden omaisten huoltoa lottajärjestö hoitikin koko sodan ajan yhteistoiminnassa muun muassa *Suomen Punaisen Ristin* ja *Invalidisäätiön* kanssa. Lottajärjestö pyrki myös huolehtimaan vähävaraisista kaatuneiden, ja osin myös sotapalveluksessa olevien vanhemmista, jotka elivät pelkän, toimeentulon kannalta riittämättömän, huoltoeläkkeen varassa. Lottajärjestö avusti myös suoraan sotainvalidien perheitä antamalla rahaa moniin sellaisiin tarpeisiin, joita huoltolotat olivat kotikäynneillään havainneet.

”Laitan nyt mitä parhaimmat terveiseni teille hyvät auttajani”

Lotta Svärd -järjestön toiminta lakkautettiin *Moskovan välirauhan sopimuksen* nojalla marraskuussa 1944. Lottajärjestön ohella lakkautuspäätös koski lukuisia muitakin järjestöjä ja yhdistyksiä. Päätös oli osalle lotista suuri järkytys, vaikka sitä oli osattu myös odottaa.

Lottajärjestön keskusjohtokunnan jäsenet olivat varautuneet lakkauttamispäätökseen perustamalla *Suomen Naisten Huoltosäätiön* lokakuussa 1944, eli noin kuukausi ennen lottajärjestön lakkauttamista. Uudelle huoltosäätiölle lahjoitettiin osa Lotta Svärd -järjestön varallisuudesta, ja tämän varallisuuden turvin huoltosäätiö ryhtyi avustamaan sodan johdosta kärsimään joutuneita naisia ja lapsia.

Suomen Naisten Huoltosäätiö tarjosi apua uuden elämän rakentamiseen sotien jälkeisessä Suomessa. Huoltosäätiö esimerkiksi maksoi hakijoiden sairaus- ja lääkekuluja sekä auttoi uuden ammatin hankinnassa maksamalla kurssimaksuja ja opintoapurahaa. Huoltosäätiö ylläpiti kahta lepokotia, joissa naiset saattoivat levätä ja kerätä voimiaan. Joukossa

oli myös perheenäitejä, jotka tulivat leppämään joko yksin tai nuoren lapsensa kanssa.

Elämä ei sotien jälkeisessä Suomessa ollut helppoa, vaan pulaa oli esimerkiksi elintarvikkeista, vaatteista, huonekaluista ja asunnoista. Siksi Suomen Naisten Huoltosäätiöltä saatu apu toikin tarvittua turvaa monesti vaikeisiin elämäntilanteisiin. Eräs hakija kirjoittikin kiitoskirjeessään: ”Miten turvallista onkaan alkaa tämä syksy avustuksenne turvin. Niin monet ovat koululaisten tarpeet koulujen alettua. Nyt tulemme tyydyttävästi toimeen. Sydämelliset kiitokset jälleen”.

Tutkija Miia-Susanna Koski vastaa Lottamuseon digitaalisista sisällöistä

Tutkija Elina Tarvainen vastaa Lottamuseon museopedagogiikasta ja yleisötyöstä

● Vuonna 2004 Suomen Naisten Huoltosäätiön nimi muutettiin Lotta Svärd Säätiöksi.

Lotta Svärd Säätiö toteuttaa tehtävänsä lottajärjestössä palvelleiden naisten laatimien sääntöjen puitteissa huolto- ja avustustyön parissa, avustamalla naisten koulutusta toimimaan kriisitilanteissa ja tekemällä näkyväksi ammatillisen museotyön kautta lottajärjestössä toimineiden naisten työn merkitystä suomalaisen yhteiskunnan rakentamisessa.

Säätiön toimipaikka sijaitsee Helsingissä ja **Lottamuseo** Tuusulassa.

MARI PARKKINEN

Me kaikki tarvitsemme

Olen vierailut useissa seurakunnissa syksyisen piispanvihkimyksen jälkeen, mutta aivan erityisesti niistä on jäänyt mieleeni Pyhtään seurakuntavierailu. Vietin tammikuuisen päivän Pyhtään seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden, kunnan edustajien ja seurakuntalaisten parissa. Ilta päättyi koskettavaan viikkomesuun kauniissa keskiaikaisessa kirkossa. Yritin ajatuksissani keskittyä työasioihin, mutta sydämelläni oli koko ajan oma lapseni, joka oli synnyttämässä toista vauvaansa. Myöhään illalla paluumatkalla oli pakko pysähtyä laittamaan viestiä: Onko kaikki hyvin? Yöllä sain helpottavan ja riemullisen uutisen: Kaikki hyvin, meille syntyi hetki sitten pieni poika.

Uuden elämän syntyminen tähän maailmaan on herkkää, haurasta ja ihmeellistä. Se koskettaa koko lähipiiriä syvältä sisimmästä. Kiitollisena ajattelen, miten lapseni perheellä asiat olivat hyvin. Kun minä en mieheni kanssa pystynyt juuri synnyttämisen hetkellä olemaan avuksi, vastasyntyneen isosisko sai olla lapseni puolison vanhemmilla hoidossa. Nuoren perheen tukiverkot toimivat silloin, kun niitä tarvittiin.

Tänä päivänä useat nuoret perheet asuvat kaukana omista perhetukiverkostoistaan. Tukiverkoiksi voivat muodostua myös ystävät tai samassa tilanteessa olevat lapsiperheet. Tukea saa myös seurakunnista. Monissa seurakunnissa on muun muassa Jelppi-toi-

mintaa; apua muutamaksi tunniksi, jolloin äiti tai vanhemmat saavat hetken hengähtää. Toivon, että nuoret perheet etsisivät rohkeasti tukiverkkoja läheltä omaa elämäänsä.

Viime aikoina sydämelläni ovat olleet myös äidit ja perheet kriisien keskellä. Surulliset uutiset Gazasta kertovat, että syntyvät lapset eivät ole enää normaalipainoisia vaan äitien aliravitsemuksen ja stressin takia normaalia pienikokoisempia. Voin vain aavistella, miten kipeää tekee nähdä oman lapsensa kärsivän. Surullisena ajattelen myös teiniäitejä, jotka kulttuurin tai uskonnon tulkinnan vuoksi ovat joutuneet jättämään koulutien ja tulleet äideiksi aivan liian aikaisin avioliittoon pakotettuina.

täällä toisiamme

Mutta kannan myös huolta myös niistä suomalaisista perheistä, joissa vanhempien työttömyystuesta leikataan lapsikorotus. Moni lapsi saattaa joutua luopumaan harrastuksistaan ja ruokakaupassa pohditaan, mitä ruokaa on varaa ostaa. Lapsiköyhyys on tätä päivää myös meillä.

Raamatussa kerrotaan, että nuori tyttö Maria kantoi kohdussaan Jeesusta ja synnytti hänet Betlehemin tallissa. Heidänkään elämänsä ei ollut helppoa. He joutuivat jättämään kotinsa, lähtemään pakolaisiksi ja lopulta Marian sydämen lävisti lapsen kuoleman miekka. Merkillistä, että kaikesta kärsimyksestä huolimatta Raamattuun on talletettu Marian ylistysvirsi. ”Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Vahtaajastani.”

Tuo Marian kiitoslaulu on rakastettu Raamatun kohta. Siinä Maria ei ylistä Jumalaa sen takia, mitä hän mahdollisesti saa Jumalalta vaan siksi, mitä Jumala on. Maria asettuu ihmisen paikalle Jumalan kasvojen eteen. Monesti me kiitämme niin kauan kuin kaikki on hyvin, mutta ihmismieli on karkäs syyttämään Jumalaa, kun elämässä tulee vaikeuksia. Maria ylistää siksi, että Jumala on katsonut vähäiseen. Jumala on nähnyt pienen, heikon, avun tarpeessa olevan ihmisen.

Raamattu kertoo, että Maria sai apua lähisiltään selvittääkseen tehtävästään. Jo raskauden aikana Maria sai tukea sukulaisnaiseltaan Elisabetilta. Joosef pysyi Marian rinnalla vaikeuksissakin. Ja lopulta ristin juurella olivat naiset, Magdalan Maria ja äiti Maria.

Jumalan apu tulee usein toisten ihmisten kautta. Siksi on tärkeää olla herkästi kuulolla silloin, kun Jumala kutsuu auttamaan toista tarvitsevaa. Me kaikki tarvitsemme toisiamme täällä, ja se on myös Jumalan sanoma meille arkielämän keskellä.

*Kirjoittaja on
Mikkelin hiippakunnan
piispa.*

Vapaaehtoistyön ja lähimmäisyyden näkijä ja toteuttaja

Maaret Anneli Marttinen
1.7.1955–12.1.2024

Diakonissa **Maaret Marttinen** kuoli Mikkeliissä 12. tammikuuta 2024. Hän oli 68-vuotias, syntynyt Helsingissä 1.7.1955 Katajan perheen toisena tyttärenä. Isä **Raine** oli yksityisyrittäjä ilmastointialalla, äiti **Anja** oli kaupan alalla ja työskenteli perheen yrityksessä toimistotöissä.

Maaret Marttisen elämäntyö oli monipuolinen ja monia koskettava. Se toteutui äitinä, puolisona, isoäitinä, järjestöaktiivina, kirjollisena toimijana ja Sirkolan tilan ja oman kulloisenkin kodin emäntänä. Maaret aloitti työelämänsä keskikoulun jälkeen Kotkassa ja työnantajina olivat mm. Rake Oy, Kesko Oy sekä Kymen Asuste Oy. Osaavana työntekijänä vastuut kasvoivat ja Maaret toimi sekä kassanhoitajana että osastosihteerinä.

Maaret kaipasi kuitenkin enemmän ihmisläheistä ja merkityksellistä työtä. Hän hakeutui Otavan kodinhoitajakouluun, josta valmistui 1980. Opiskeluaikana Maaret tutustui Tikkanen kylässä maanviljelijä **Pauli Marttiseen**, ja nuoret avioituivat. Maaret toimi puolisonsa rinnalla maatalousyrittäjänä kymmenisen vuotta. Maatalouden muutosvuodet olivat kynnyksellä ja Sirkolan tila ei ollut EU-Suo-

messa riittävän kannattava tuotantoyksikkö.

Perhe kasvoi tyttärellä ja kahdella pojalla. Maaret Marttinen oli aktiivinen seurakunnassa ja piti kotipyhäkoulua lapsille 15 vuoden ajan. Kyläläiset muistavat Maaretin Sirkolan pihapiirisä toteuttamaa Jouluvaellusta ja yhteisiä tapaamisia. Maaret ja Pauli olivat myös tukea tarvitsevien lasten loma- ja sijaisvanhempina, elämänsä suuntaa etsivien murrosikäisten tukena sekä toipuvien päihdeongelmaisten tukihenkilöinä.

Maaret oli Suomen Valkonauhaliiton toiminnassa mukana 1980-luvun alusta 2000-luvun lopulle. Hänen kotiyhdistyksensä oli Mikkelin Valkonauha, jonka yksi työmuoto oli perjantai-iltaisin toiminut Nuorison neuvontapiste Mikkelin torille parkkeeratusta asuntovaunussa. Maaret oli yksi toiminnan vastuunkantajista. Nuorille oli tarjolla syötävää ja turvallisen aikuisen läsnäoloa sekä apua. Toiminta tavoitti viikoittain 100 nuorta ja siinä olivat mukana Valkonauhan lisäksi paikallisseurakunta, Pelastusarmeija ja Heluntaiseurakunta. Pauli oli apuna vaunun ylläpitoon liittyvissä käytännön asioissa.

Neuvontapiste jouduttiin sulkemaan häirinnän ja ilkkivallan vuoksi syksyllä 1991 neljän vuoden toiminnan jälkeen.

Maatalouden murrosvuodet pakottivat Marttisetkin hakemaan uutta suuntaa. Maaret valmistui sairaanhoitajaksi 1996 ja diakonissaksi 1998. Kutsumus Kristuksen osoittamaan työhön vahvistui. Maaret paneutui sielunhoidon ja tukihenkilötoiminnan osaamisensa vahvistamiseen lisäkoulutuksilla. Maaret Marttinen toimi diakonissan virassa Mikkelin, Mäntyharjun ja Hirvensalmen seurakunnissa. Hänen työtään seurakunnassa leimasi ihmisten lähellä oleminen. Hän osasi kohdata eri elämäntilanteissa olevat henkilöt kuunnellen ja myötäeläen, kuitenkin säilyttäen ammatillisen näkökulman. Näin hän saattoi tuoda toivoa vaikeisiin tilanteisiin.

Maaret Marttinen toimi Suomen Valkonauhaliiton varapuheenjohtajana ja työvaliokunnan puheenjohtajana 1997–2006 sekä Mikkelin yhdistyksessä puheenjohtajana ja sihteerinä 1990–2000-luvuilla. Valtakunnallinen valkonauhatyö kehittyi Maaretin kaudella monin uusin työmuodoin. Maaret Marttisen vapaaehtoistoiminta Valkonauhassa oli laajaa ja yhteyksiä rakentavaa.

Lapsiperheille tarkoitettuja *Kun suru satuttaa* -sururyhmiä käynnistettiin Mikkeliissä, Lappeenrannassa, Tampereella ja Tuusulassa. Maaret koordinoi toimintaa, loi kumppanuudet seurakuntiin ja myös ohjasi Mikkelin ryhmiä perheneuvoja **Eija Himasen** kanssa.

Maaret Marttinen toimi Mikkelin hiippakunnan maaseututyöryhmän jäsenenä sekä Maaseudun tukihenkilöverkon vastuuhenkilönä. Hän kantoi huolta viljelijäväestön jaksamisesta tilantees-

sa, jossa monet olivat ahdingossa maatilojen huonon kannattavuuden vuoksi. Maaretin aloitteesta käynnistyi Suomen Valkonauhaliitossa *Neliapila-hanke*, jossa järjestettiin hoidollista toimintaa maaseudun murroksen kokeneille Mikkeliissä, Kuopiossa ja Hirvensalmella. Se sisälsi seminaareja, läheiskursseja ja *Juuret ovat yhteiset-* sekä *Mimmit maalta* -ryhmiä. Toiminta jatkui *Neliapila*-hankkeen päätyttyä Suomen Valkonauhaliiton, Hirvensalmen seurakunnan ja kunnan kanssa *Tavataan maitokopilla* -hankkeena, jota esiteltiin myös Kuhmon Kirkkopäivillä 2001.

Maaret Marttisen verkostoilla oli suuri merkitys ja ne mahdollistivat Valkonauhaliiton yhteistyön kirkon ja kunnan kanssa. Hän kokosi toteuttamaan moniammatillisen ryhmän, johon kuuluivat Maaretin lisäksi mm. diakoni **Anne Pöyry**, maataloussihteeri **Väinö Tikkanen**, psykologi **Marja-Riitta Linnaranta**, tukihenkilöiden kouluttaja emäntä **Elma Pesonen**, valkonauhasisar **Eeva Riittinen** ja MTK Etelä-Savon toiminnanjohtaja **Vesa Kallio**.

Tasavallan presidentti myönsi Maaret Marttiselle Suomen Leijonan ansioristin tunnustuksena hänen monipuolisesta vapaaehtoistoiminnastaan.

Tiedämme, että tärkein asia Maaretille oli vastata Jumalan työkuutsuun. Jumalan antama aika, kairos, oli Maaretille oikea aika toimia. Kun sitä seuraa, voi olla apuna myös kriisissä olevalle lähimmäiselle. Maaret Marttinen rohkaisi kohtaamiaan hädässä olevia, että muutos on mahdollinen ja apu on aivan lähellä. Avatessaan uuden toimintakauden työvaliokunnan kokousta, saattoi hän muistuttaa meitä

valkonauhatyön aktiiveja: Lähimmäisen tuskaa voi lievittää ja kantaa – yhdessä!

Eläkkeelle jäämisen jälkeen vilinää elämään toi kasvava lapsenlapsijoukko, joka oli Maaretin suuri ilonaihe. Ystävien ja perheen lisäksi tärkeä Maaretille oli myös seurakuntaperhe ja -yhteys, joka viimeisinä vuosina oli hänelle erityisesti Suomen evankelisluterilaisen lähetyshiippakunnan Mikkelin Tiitus-seurakunnassa. Maaret tunnettiin perhepiirissä, ja varmaan myös sen ulkopuolellakin, rautaisista pullanleivontataidoistaan.

Maaretin viimeisiä vuosia varjosti syöpä. Hyvä hoito ja lähipiirin tuki auttoivat elämään hyvää elämää loppuun asti. Maaret sai viettää vielä joulun kotona rakkaitensa kanssa. Maaretia jäivät kaipaamaan puoliso ja lapset **Anna-Pauliina**, **Johannes** ja **Markus** perheineen.

Maaretin elämäntyö kantaa meitä, joiden matka on vielä kesken. Valkonauhan jäsenistö ja Maaretin kanssa yhteistä matkaa seurakunnissa ja verkostoissa taivalta- neet kiittävät ja ottavat osaa läheisten suruun.

*Anna rauha käsille, jotka ovat askareis-
taan vaipuneet,
silmille, jotka ovat sulkeutuneet lepoon.
Anna rauha, joka yhdistää poisnukkuneet
ja meidät, jotka vielä vaellamme täällä.
(Lassi Nummi)*

**IRJA ESKELINEN
PEKKA HUOKUNA**

Kirjoittajat ovat Suomen Valkonauhaliiton eläkkeellä oleva pääsihteeri sekä kirkkohallituksen kansliapäällikkö ja Maaret Marttisen esihenkilö.

Kokouskutsu

**Suomen Valkonauhaliitto – Föbundet Vita Bandet i Finland ry:n
sääntömääräinen syyskokous järjestetään
sunnuntaina 6.10.2024**

Valkonauhaliiton Kotipesässä, osoitteessa Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki.

Kokouksen tehtävänä on päättää liiton sääntöjen 5 §:ssä mainitut syyskokoukselle kuuluvat asiat. Kokouksessa on käsittelyssä myös sääntömuutos hallituksen puheenjohtajiston, jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten toimikausien mahdolliseksi pidentämiseksi.

Tervetuloa kokoukseen!

Hallitus

Olen ylpeä itsestäni, olen Jumalan lapsi.
 Sydän kiittää vaikka murheita riittää.
 Voimaa, uskoa ja toivoa että maailma pelastuu.
 Ja murheet nujertuu. Elämän askel kevenee.
 Hymy valoisa kuin enkelin siivet puhtaan
 valkoiset.
 On toivoa, on viisautta ja rakkautta.

Rakkauden voima iankaikkinen,
 ei koskaan häviä.
 Sydän laulaa ja rakas halaa.

Onnen tie, toivon tupa, on meillä lupa.
 Rakentaa uutta kestäväää maailmaa,
 joka tuulen, tulen, veden, maan
 ja taivaankannen vahvuutta ilmentää.
 On hyvä nyt kiittää.

Rukous voimaannuttaa, auttaa.
 Enkeli kultainen rukouksen kuulee.
 Silmiin rakastaviin, kuin sininen uni.
 Niin Jumala kuuli.

Kiitos, isä taivas. Kiitos, äitimaa.
 Siivet vahvat suojelee suurta perhettä.
 Taivaisten valtakunta.

Aamuun uuteen taivallan, laulellen,
 onni sydämessä, ruusu kädessä.

Auringon valo, tähtien tuike, kuun loiste.
 Kaikki ihmeitä, meitä varten.

Rakas Jumala, lähetä enkeleitä,
 etkö nää meitä.
 Rukous vahvin ja Jumala kuulee, näkee.
 Ruusun ojentaa.
 Rehelliselle kulkijalle.

Kiitos elämän eväistä tärkeistä.
 On levollinen mieli, kyllä meillä ruokaa
 riittää, kunhan kaikki oikeudenmukaisesti
 jaetaan.
 Ja yhdessä lauletaan.

Varjele mua poloista maan kulkijaa,
 parannuksen teen.
 Kaikkeni teen, että Jeesus minut laumaansa
 valitsee.
 Kiitos uudesta aamusta, auringonvalosta.
 Voiko kauniimpaa olla.
 Sininen taivas.
 Kiitos kuuluu Hänelle.

Kotka siivillään. Lento vapaudellaan
 maailman näkee. Onnen sulat kätkee
 salaisuuden.
 Kun sut nään, ja luoksesi jään. Onnen
 kukkuloilla, on rakkaus meillä.
 Kestävällä jäällä, on uskon voima täällä,
 ja kiitos meillä.
 Rakkaus vaalii, suojelee – on toivoa täynnä.
 Kiitos ja kunnia, on mitali ainoa.

Johda tielle oikealle, portaalle korkealle,
 malja enkelin rohkeudelle.
 Meidät pelasta ja rakasta.
 Päivän haasteet ja kalliit aarteet,
 sydämeen tallenna muistot kultaiset.

On taival pitkä, askeleeni raskas,
 turvanani miekka ja kilpi.
 Uskoni vahva, minut kotiin kannaa.

Tuo hymysi kultainen, valaisee huoneen.
 Tuo rakkauden meille, kiitollisille.
 Aurinko jään sulattaa, sydämen puhdistaa,
 ja meitä rakastaa.
 Jumala.

PIIRO SIPILÄ

Teksti KIRSI PAASIRANTA

Lämmin kiitos rahoittajillemme!

Vuodeksi 2024 olemme saaneet rahoitusta liiton valkonauhatyöhön jo monelta taholta. Olemme sydämestämme kiitollisia rahoittajillemme, sillä ilman heitä meidän työmme ei olisi mahdollista!

Tämän vuoden maaliskuun loppuun mennessä saaduista rahoituspäätöksistä menee kiitokset

🌸 **Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lle**, jonka ansiosta toimintamme voi jatkua ja autamme tänäkin vuonna tuhansia ihmisiä toimintakykyisempään, päihteettömämpään ja monin tavoin aiempaa parempaan elämään!

🌸 **Helsingin kaupungille**, jonka rahoituksen ansiosta Kotipesän asiakastyömme on turvattua ja ihmiset pääsevät matalalla kynnyksellä ammatillisen keskusteluavun piiriin!

🌸 **Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle**, joka omalta osaltaan mahdollistaa Kotipesän asiakastyötä!

🌸 **Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle**, joka on myös myöntänyt rahoitusta Kotipesän asiakastyöllemme!

🌸 **Tunkelon säätiölle**, jonka ansiosta pystymme toteuttamaan niin yksilö- kuin ryhmätoimintaammekin!

🌸 **Valkonauhasäätiölle**, joka rahoittaa ja tukee Kotipesän asiakastyötämme!

🌸 **Stiftelsen 7:nde Mars Fonden'ille**, jolta saadun avustuksen käytämme päih-teistä toipuvien äitien ja heidän lastensa vertaisryhmätoimintaan Mikkelin seudulla!

Kiitos!

Lämpimin terveisin

*Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland ry:n
hallitus, toimisto, jäsenet, asiakkaat ja muu valkonauhaväki*

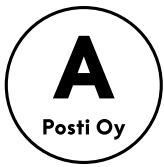

*viljan vihreistä vihureista
aurinko poimii värisensä kukat*

*kesämekon pinkit raidat
sointuvat punahattujen kukkiin*

*äidille kuan raamit ovat kultaiset
kuvattavalle ne kultautuvat vasta myöhemmin*

PÄIVI H. KOKKONEN
Savusta se alkoi: Kirjan tarina (2024)

Posti Green

Eläviä sanoja

Herään taas uuteen aukenevaan päivään.

Sinun käsiesi alla, toivon.

Olethan kanssani tänään?

Isä, minä pelkään.

Pelkään kai tulevaisuutta.

Pelkään aikaa, joka ei odota tai varoita.

Pelkään itseäni, kun en edes tiedä mitä haluan.

Pelkään että elämä valuu käsistäni liian nopeasti.

Isä, anna minun tutustua itseeni.

Anna asioille arvojärjestys ja tielleni suunta.

Anna minun kasvaa tänään ihmiseksi ihmisten keskelle hieman vahvempuna huomiseen, jolloin taas herään uuteen, aukenevaan päivään.

Olethan kanssani silloinkin?

Aamen.

Kirjasta: OLETKO SÄ SIELLÄ?
NUOREN RUKOUKSIA,
LK-Kirjat, 1997

Valkonauha Suomessa: vastuuta sinusta ja minusta vuodesta 1896